

Х. Р. Гигер

Обратната страна на красотата

Съзгателят на биомеханиката и Пришълеца е прозаичен швейцарец, който мрази социалния живот

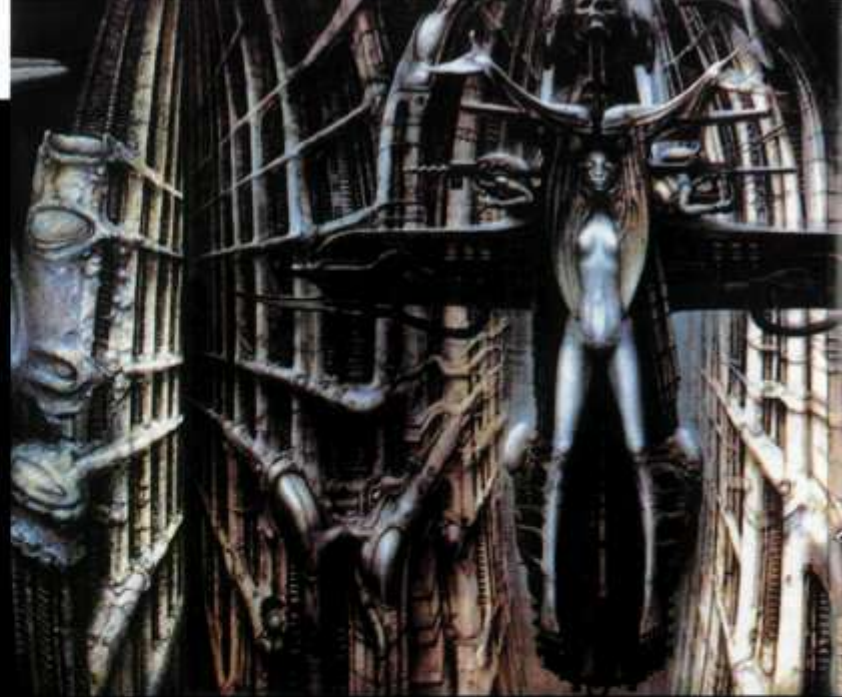
Димана ТРЪНКОВА

Всеки, видял биомеханичните му творения - смразяващи комбинации на човешка плът и технологични елементи или извънземния Пришълец, герой на 5 филма, потръпва. Разглеждането на албум с произведения на Х. Р. Гигер е предизвикателство и за най-устойчивата психика. Но картините му се купуват, ал-

Гигер пред вратите на бара в Ню Йорк

бумите с репродукции - също. Хиляди посетават музея му в Сен Мишел. Швейцария - невинен манастир, превърнат в храм на "индъстриъл културата" и изкривените ѝ форми. В първата седмица от съществуването си официалният сайт е посетен от над 600 000 души. Перверзните бижута на Гигер се харчат добре, макар най-евтиното пръстенче да струва 140 долара. А Джонатан Дейвис, фронтмен на "Корн" и видна откачалка, си поръча при него специална стойка за микрофон - биомеханично женско тяло, наречено "Нубийската царица". Но колкото и стъписващо да е изкуството на Гигер, то е популярно. По някакъв странен начин всичко, което излезе от извратеното съзнание на художника, е красиво. Ако не вярвате, отскочете до Париж. В музея "Ал Сен Пиер" има ретроспективна изложба на художника. Експозицията е на разположение до 6 февруари 2005.

Необикновеният швейцарец

При Гигер нищо не е такова, каквото изглежда на пръв поглед, дори името, феновете го познават като Х. Р. Гигер - мрачно индъстриъл име, което стои добре, подписано върху биомеханичните му картини. Истината зад готическите инициали обаче е стъписващо прозаична - бащата на Пришълеца се казва Ханс Рюди. Подобно име навява асоциации за кротък затлъстял швейцарец на средна възраст. По ирония на съдбата господин Гигер е закръглен, стеснителен 56-годишен мъж, роден в Чур, Швейцария, който предпочита да живее в Цюрих. Имал е бурни периоди в младежките си години, но в момента се е отдал на кротко усамотение.

Господин Гигер признава огромното влияние на Фройд върху творчеството си, което се усеща в първите големи серии рисунки с туш "Атомни деца" и "Пир за психиатъра". От тук до мисълта, че като дете е бил самотен и потиснат от деспотични родители, има само една крачка. Да, ама не. "Детството ми беше прекрасно, изпълнено с чудеса и малки открития. Създадох биомеханиката именно защото около мен нямаше нищо подобно, нищо като описаното във фантастичните романи, които четях като малък."

Единственият проблем с бащата аптекар е, че той не може да проумее страстта на сина си към изобразителното изкуство. "Художник къща не храни", отсича татко Гигер и записва Ханс Рюди в Училището за приложни изкуства в Цюрих. Там момчето изучава интериорно оформление и индустриален дизайн.

Бърза слава

През 1965 младежът се дипломира и бързо установява, че баща му е бил прав. Започва работа като дизайнер на офис-мебели, но посвещава всяка свободна минута на чистото изкуство. Така се раждат "Атомни деца". Гигер експериментира

смело - нанася туша с четка за зъби и метално решето, изстъргва листа до бяло, за да предаде светлината, подчертава сенките с рапидограф. Впоследствие ще се превърне в бог на живописването с бояджииски пистолет.

Огромните рисунки на същества като излезли от киберроман му печелят бърза популярност. През 1966 Гигер прави първата си самостоятелна изложба. Започва период на бурна творческа активност, по време на който се появяват скулптури като "Машина за раждане" и няколко малки пейзажа, съчетали технологични и органични елементи. През 1968 създава първите извънземни в живота си за научнофантастичния филм *Swisstrade* - куче, облечено в пластмасов калъп, и хуманоид с вградени в главата и торса камера и записващо устройство. Голямата слава идва на следващата година с *Biomechanoids 1969* - първата книга с репродукции на Гигер. Алтернативният свят се сблъсква челно с еротизма на биомеханиката му и го обиква завинаги.

"Харесвах Деби, не и музиката ѝ"

Интериорът на "Бар Гигер" в Чур, Швейцария

Еротиката в биохимичните Композиции на Гигер

Създанието от "Некрономикон", вдъхновило Ридли Скот и послужило за прототип на Пришълеца

И/И самият Пришълец. Не е Ли Сладък?

Чарът на Пришълеца

След успеха на книгата Гигер става голяма клечка, която дори се познава с Жан Кокто, със Салвадор Дали и Гала. Комерсиалният свят обаче го открива покрай киното. През 1976 Гигер започва работа върху декорите на екранизацията на едноименния роман на франк Хърбърт "Дюн". Той създава уникалния свят на лошите в епопеята - семейство Харконен. Но глупавите продуценти, които мислят само за пари, слагат юзди на творческите му пориви: "Може и да сте гении, но ние не можем да си позволим да харчим като за гении."

Киното се разминава с революцията на Гигер, но само за малко. През есента на 1977 художникът публикува своя поглед върху "Некрономикон", легендарната окултна книга на мъртвите. Илюстрациите в нея са невероятни - ужасяващи създавания със странен чар. Едно от изданията попада в ръцете на режисьора Ридли Скот, които тъкмо е подписал договор за филм. Творбата е за катастрофирал на чужда планета кораб, посрещнат от неприятни домакини - свръхагресивна раса извънземни. "Точно този ни трябваше, за да измисли чудовищата и планета-

Биомеханичните му жени са странно привлекателни

та им", отсича Скот. Подробностите по сделката с Гигер били уредени за някакви си 4 часа.

"Пришълецът" излиза по екраните през 1979 и бързо се превръща в легенда. Към този момент филмът има три продължения, а наскоро по екраните излезе и предисторията на цялата драма - "Пришълецът срещу Хищника". Популярността му до голяма степен се дължи на естетските чудовища на Гигер.

"Много ми е мъчно, когато се сетя колко прекрасни сцени бяха изрязани от първия филм. Аз създадох Пришълеца със собствените си ръце. Направих поне 10 модела, преди да се спра на окончателния вариант."

През 1980 Гигер получава "Оскар" за визуални ефекти, което му осигурява доста предложения за работа в киното, включително в "Междузведни войни". Негово чедо е чудовищно съблазнителната извънземна от "Видове". "След "Пришълецът" просто станах по-известен. Това не се отрази на качеството на работата ми", обобщава Гигер.

От барове до обложки на грамофонни плочи

С напредването на времето Гигер разширява дейността си. През 80-те започва собствена линия мебели, вдъхновени от "Дюн", най-известен от които е

в музея му в Сен Мишел. Качеството на предлагания алкохол вероятно е като навсякъде другаде. Вълнуващото е да се напиеш на място, където стените са покрити с отвратително сладки човечета, а арките напомнят на гръбначен стълб на динозавър. "Идеята е да се почувстваш като съвременен Йона, изгубен в търбуха на механизирания студен свят", разяснява целите си авторът. До 2002 "Бар Гигер" имаше и в Ню Йорк, и в Токио. Но в мегаполисите модите бързо се менят и заведенията удариха кепенците.

Всестранно надареният Гигер е претърпявал и неудачи. "Като малък исках да стана музикант. Свирих на пиано и на саксофон, но нищо не излезе. Затова се насочих към изобразителните изкуства." Признава любовта си към музиката, рисувайки обложки за грамофонни плочи. Работил е с "Емерсън. Леик енд Палмър". "Каркас". "Данцинг III", но най-големият му успех е Коо Коо (1981) на Деби Хари, позната повече като Блонди.

"Харесвах Деби, но не и музиката и. Реших, че и трябва нещо различно. По това време един приятел се занимаваше с акупунктура и аз бях толкова впечатлен от заниманието му, че реших да набода главата на Деби с игли."

В момента най-модерна сред феновете е катарамата за колан

Напоследък Гигер не прави компромиси с вкусовете си. Приема да направи стойка за микрофон на "Корн". защото харесва музиката им. "Когато получих предложението на Джонатан Деивис да създам биомеханична стойка, прослушах всички албуми на групата. Много ми харесаша, музиката им е уникална и искрена." Гигер дава всичко от себе си и създава изкусителната, студена "Нубийска царица".

В последните години художникът е кротнал и е ограничил социалните си контакти до минимум. Предпочита да прави равнометки за ролята, която е изиграл във формирането на съвременната култура. Трилогията "Матрицата" ми хареса. Особено третата част, където видях доста елементи, които аз съм измислил." Не се прави на изтънчен. "Предпочитам "Блеид 2" пред оригинала. И "Властелинът на пръстените" не беше лош." Но с Гигер никога не можете да сте сигурни. "Познат съм на всички с биомеханиката, истинското ми вдъхновение обаче идва не от бъдещето, а от миналото - от движението югендстил и ар нуво. Падам си по елегантните неща." Естествено - по елегантен от Пришълеца - здраве.